

Program rozvoja mesta Banská Bystrica 2030 - Vyhodnotenie pripomienok ku finálnemu návrhu, november - december 2024

Ukončenie pripomienkovania: 02.12.2024, 15:00 hod. Text neprešiel jazykovou úpravou

Č.	Časť dokumentu	Strana / Odsek	Text pripomienky	Autor	Zdôvodnenie	Vyhodnotenie pripomienky A - akceptovaná N - neakceptovaná ČA - čiastočne akceptovaná
1	Strategická oblasť 3, SO 3.1. Budovať moderný a udržateľný systém mobility		Ja by som strategický cieľ zadefinovala napr. takto: STRATEGICKÝ CIEĽ 3.1: Vytvoriť podmienky pre uprednostňovanie udržateľných foriem mobility. Očakávaná zmena Cieľom mesta Banská Bystrica je znížiť potrebu obyvateľov využívať individuálnu motorovú dopravu tým, že budú mať vytvorené kvalitné, bezpečné a atraktívne podmienky na uprednostňovanie aktívnych foriem dopravy, ako je pešia a cyklistická doprava, spolu s kvalitnou verejnou dopravou na dlhšie vzdialenosti. Týmto prístupom sa očakáva zvýšenie podielu využívania aktívnych foriem dopravy, ktorá prispeje k lepšej dostupnosti pre všetkých obyvateľov bez rozdielu veku, zdravotného stavu či ekonomického zázemia, čo následne prispeje k zníženiu emisií, zlepšeniu kvality ovzdušia a zdravia obyvateľov, a tým aj k celkovej kvalite života v meste.	Andrea Štulajterová	Podľa mňa by sme sa nemali báť jasnejšie zadefinovať už cieľ a očakávanú zmenu, lebo tie všeobecné definície nenaznačujú konkrétne smerovanie.	N/ČA PRM prioritne nastavuje vyvážený strategický intervenčný rámec orientovaný na to, aby mesto bolo schopné udržateľne ďalej financovať svoj rozvoj a navrhuje model implementácie vrátane tém ktoré sú pre budúcnosť mobility podstatné - Dlhodobá vízia rozvoja mesta a integrované stratégie či aktualizácia aj existujúceho strategického dokumentu mobility (PUM). Odporúčame podnet využiť počas integračnej fázy strategického plánovania mesta – aktualizácia, harmonizácia a doplnenie absentujúcich politik mesta, ktorá sa navrhuje na roky 2025-2026.
2	Strategická oblasť 3, SO 3.1. Budovať moderný a udržateľný systém mobility		<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšenie podielu verejnej dopravy, pešej a cyklickej mobility na 60 % všetkých presunov v meste do roku 2030. • Vybudovanie 90 % bezbarierovej a bezpečnej pešej infraštruktúry. • Vytvorenie minimálne 45 km prepojenej cyklickej infraštruktúry, ktorá spája hlavné mestské časti a body záujmu . • Zníženie podielu individuálnej automobilovej dopravy na celkových presunoch v meste o 30 % do roku 2030 • 	Andrea Štulajterová	Tak by sa nám ľahšie definovali aj kľúčové ukazovatele, alebo indikátory. V dokumente navrhované indikátory, ako sú „Index kvality života“ a „Index udržateľnej mobility“, sú natoľko všeobecné a široké, že nevypovedajú nič konkrétne o reálnom stave mobility v meste Banská Bystrica ani o napĺňaní strategických cieľov. Takéto ukazovatele by mohli byť rovnaké v akomkoľvek inom meste a neprinášajú jasnú spätnú väzbu o zmenách, ktoré sa od implementácie stratégie očakávajú u nás v BB....	N/ČA Navrhované ukazovatele, ktoré sú na úrovni výsledku/výstupu navrhujeme riešiť v rámci aktualizácie PUM a jeho Akčného plánu ako sektorovej stratégie. Na úrovni PRM je navrhnutý agregovaný ukazovateľ – Index udržateľnej mobility, ktorý je kombináciou výsledkových merateľných ukazovateľov. Dodatočné ukazovatele sú sledované na úrovni sektorových stratégií. Detailnejší popis ukazovateľov je predmetom prílohy PRM.
3	ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3.1.2. Zavádzať nové služby a		chyba napríklad zavedenie služieb ako bikesharing, carsharing, cargobikesharing,...	Andrea Štulajterová		A Podnety zapracované do textu očakávanej zmeny

	inovatívne technológie					
4	Strategická oblasť 6. Strategický cieľ 6.2.	68	TEXT v materiály:... akými sú napr. bezdomovci, rodiny s nízkymi príjmami a starší ľudia ...	Langstein	Terminus technicus „bezdomovci“ sa už roky nemá používať podľa Európskych dohôd sú to ľudia bez prístrešia, bez bývania (definícia ETHOS) alebo ľudia vylúčené z bývania (ohrozený stratou bývania, neisté bývanie, nevyhovujúce bývanie, nelegálne bývanie a pod.)	A Pripomenka akceptovaná. Terminológia v texte upravená podľa návrhu pripomienky.
5	Strategická oblasť 6. Strategický cieľ 6.2.1.	69	TEXT v materiály:... napríklad implementácia politik, ktoré podporujú rozvoj cenovo dostupných nájomných jednotiek, ponuka dotácií alebo finančnej pomoci pre nájomníkov s nižšími príjmami ... Implementácia, ktorých politik podporujú rozvoj cenovo dostupných nájomných jednotiek pre nízko príjmové skupiny obyvateľstva, ľudí bez prístrešia a bývania, bez príjmu...? Aké dotácie a od koho respektíve aká finančná pomoc pre nájomníkov s nižšími príjmami ...?	Langstein		ČA Pripomenka čiastočne akceptovaná, text upravený.
6	Strategický cieľ 6.3.	70	TEXT v materiály:... akými sú napr. bezdomovci, zdravotne postihnutí, starší ľudia a marginalizované komunity... Zmena pomenovania „bezdomovci“ ako vyššie uvedené v predchádzajúcej prvej pripomienke „zdravotne postihnutí“ sa taktiež nepoužíva – nanajvýš zdravotne znevýhodnení	Langstein	Uvedené v prvej pripomienke + ľudia so zdravotným znevýhodnením si takisto neželajú byť stigmatizovaný starým názvoslovím	A Pripomenka akceptovaná.
7	Špecifický cieľ 6.3.2.	72	Zase pojem „bezdomovci“	Langstein	Detto	A Pripomenka akceptovaná.
8	SWOT	16	Silné stránky, bod 6, mesto ako dejisko a organizátor športového a kultúrno-spoločenského diania....	Filip Tomašovič	Sme mesto športu a olympijských víťazov, a šport patrí medzi silné stránky nášho mesta	A pripomenka akceptovaná (hoci BB je mestom nielen „športu...“)
9	SWOT	16	Silné stránky, bod 7, budovanie a rekonštrukcia športovísk a detských ihrísk..	Filip Tomašovič	Medzi priority patrí aj rozvíjanie športovej infraštruktúry	A Pripomenka akceptovaná. Terminológia v texte upravená podľa návrhu
10	STRATEGICKÁ OBLASŤ 7. VEREJNÉ SLUŽBY PRE AKTÍVNY ŽIVOT	75	chýba dĺžka - Významné miesto v oblasti zabezpečovania kvality života a atraktivity územia pre obyvateľov a návštevníkov mesta majú verejné služby v oblasti športu, kultúry, mládeže a voľného času. Dostupnosť a kvalita týchto služieb výrazne ovplyvňuje sociálnu štruktúru a ekonomickú vitalitu, vytvára v obmedzenom mestskom priestore mnoho príležitostí pre sociálne interakcie a zapájanie sa do komunity a celkovo prispieva ku blahu mestského obyvateľstva.	Filip Tomašovič	Gramatika	A Pripomenka akceptovaná. Terminológia v texte upravená podľa návrhu
11	10. INFORMATIZÁCIA	Strany 90 a 92	V časti „Kľúčový ukazovateľ“ sa spomínajú akési indexy (napr. Index digitalizácie, index kvality života a pod.). Navrhujem doplniť do textu ich definíciu resp. metodiku výpočtu. Ak ide o nejaký terminus technicus, mala by byť v dokumente priložená aspoň nejaká stopa (zdroj), kde je o týchto indexoch napísané viac.	Tomáš Teicher	Nie je možné pracovať s ukazovateľmi, pokiaľ nie je zhoda na ich definícií.	ČA Ukazovatele vo forme tzv. „Kariet ukazovateľov a indexov“ budú spracované v spolupráci s odbornými útvarmi MsÚ a SEP po schválení PRM. Systém

			Predpokladám, že podobný problém sa týka aj ďalších kapitol, nielen informatizácie.			ukazovateľov sa vypracuje v previazaní na ukazovatele Programového rozpočtu. Metodiky pre vykazovanie ukazovateľov budú spracované v súlade s medzinárodnými metodikami a štandardmi.
12	10. INFORMATIZÁCIA	ŠPECIFICKÝ CIEĽ 10.1.1. Vytvárať otvorené dáta	Do časti „Strategické intervencie a indikatívne akcie“ navrhujem zaradiť bod: - na otvorené dáta sa bude myslieť už pri príprave všetkých zmlúv resp. verejných obstarávaní, z ktorých tvorba nejakých dát vyplýva.	Tomáš Teicher	Takýmto pravidlom sa predíde situáciám, kedy si mesto najprv obstará službu ale nezaistí si zmluvne právo na šírenie údajov, ktoré z vykonania služby vyplývajú. Príklady z praxe v Banskej Bystrici: 1. zmluva s dopravcami – Mesto nemôže publikovať otvorené dáta z oblasti MHD. Nemá na to súhlas od dopravcov. 2. Príklad- . Zmluva so spoločnosťou BEGBIE, s.r.o. (údržba chodníkov) – Mesto nemá právo zverejňovať dáta o GPS polohe odhričov snehu. Nemá na to súhlas od dodávateľa.	N/ČA Textácia a obsah navrhovanej pripomienky nie je svojím detailom a granularitou vhodný pre zapracovanie do PRM. Podnet odporúčame využiť pri spracovaní navrhovanej integrovanej Stratégie digitálnej transformácie mesta Banská Bystrica. Odporúčame návrh zohľadniť aj v interných smerniciach MsÚ relevantných ku procesom verejného obstarávania.
13	STRATEGICKÁ OBLASŤ 10. INFORMATIZÁCIA	STRATEGICKÝ CIEĽ 10.2. Uskutočňovať digitálny prechod	V oblasti „Informatizácia“ nie je spomenutá digitalizácia životných situácií (platba daní, vybavovanie úradných záležitostí). Ak to patrí pod túto kapitolu, tak do nej navrhujem pridať túto vetu: Digitalizácia ďalších služieb sa bude uskutočňovať len v tom prípade, ak danú službu neplánuje digitalizovať štát resp. príslušný orgán štátnej správy.	Tomáš Teicher	Z diskusií na rokovaníach komisií mám dojem, že mestá a obce často nahrádzajú nedostatky na strane štátu a digitalizujú aj služby, ktoré by mal po správnosti poskytovať štát. Tento môj dojem môže byť mylný, preto tento bod navrhujem len v tom prípade, ak odborný útvar IT tento dojem potvrdí.	N Kontext informatizácie / digitalizácie v zmysle pripomienky je rámcovo referencovaný v úvodnej časti ku Strategickému oblasti. Mesto bude digitalizáciu realizovať komplementárne ku existujúcim službám iných subjektov verejnej správy.
14	STRATEGICKÁ OBLASŤ 11. OTVORENÁ SAMOSPRÁVA		Navrhujem pridať nový cieľ: ŠPECIFICKÝ CIEĽ 11.1.3. Vypracovanie kódexu otvoreného vládnutia v oblasti IT Súčasťou tohto kódexu budú pravidlá, podľa ktorých bude môcť odborná verejnosť pripomienkovať väčšie IT projekty ešte predtým, ako ich radnica začne uskutočňovať. Výraz „väčšie projekty“ môže byť bližšie špecifikovaný počas plnenia tohto cieľa. Nemusi ísť nutne len o veľkosť z pohľadu financií. Môže ísť aj o témy, ktoré sú dôležité z iného pohľadu (napr. konkrétna podoba otvorených dát, použité technológie a pod.).	Tomáš Teicher	princípy otvoreného vládnutia sú platné vo všeobecnosti a teda by sa mali zaviesť aj do oblasti IT. V priebehu roka 2024 sa uskutočnili tri zásadné IT projekty a oba Mesto pripravilo v rozpore s princípmi otvoreného vládnutia. Konkrétne ide o IT systém na parkovacie služby, obstaranie telekomunikačných služieb a o tzv. konto občana.	N Predmet pripomienky - vypracovanie Kódexu... má charakter návrhu konkrétnej akcie (aktivity) a nie na úrovni špecifického cieľa. Odporúčame sa návrhom zaoberať pri vypracovaní integrovanej stratégie pre danú oblasť. Vhodnosť a miera aplikácie princípov otvoreného vládnutia je v investičných projektoch s vysokou mierou odbornosti mnohokrát prepojená s dodávkami expertných externých služieb a je predmetom individuálneho posúdenia v kontexte investičných procesov, efektivity a pridanej hodnoty takýchto činností.
15	Akčný plán	Strategická oblasť / Program 11: OTVORENÁ SAMOSPRÁVA (SPOLUPRÁCA	Navrhujem projekt z mojej predchádzajúcej pripomienky (prijat' kódex otvoreného vládnutia v oblasti IT) spomenúť aj v akčnom pláne. Jeho uskutočnenie navrhujem na rok 2025. Náklady sú nulové, postačí, ak sa Mesto v súčinnosti s komisiou dohodnú na určitých pravidlách, ktoré sa spíšu do akéhosi kódexu. Nenavrhujem teda prijať nejaký právne záväzný dokument.	Tomáš Teicher	Vid' vysvetlenie o riadok vyššie.	N Projekt nebol prekonzultovaný s odbornými útvarmi MsÚ.

16	FINANČNÁ ČASŤ	Akčný mesta Banská Bystrica	V nadpise je preklep – zrejme má byť Akčný plán mesta BB	Tomáš Teicher		A Akceptované, text bol preformulovaný
17	Akčný plán	Program 3: MOBILITA	Navrhujem zverejniť analýzu posúdenia návrhov PUM-u, na základe ktorej boli vybrané návrhy z neho (z približne 200 návrhov na spomenutú tridsiatku v tomto akčnom pláne). Táto analýza môže byť prílohou Programu rozvoja, alebo sa na ňu môže aspoň odkazovať.	Tomáš Teicher	Chýba dôvodová správa výberu z množstva návrhov z PUM-u.	N Pripomenka navrhuje detailizáciu a rozširovanie rozsahu PRM nad rámec základného intervenčného rámca strednodobého strategického dokumentu o parciálny detail. Odkazovať je možné len na už existujúci dokument. Podnet však môže byť využitý v rámci navrhovanej aktualizácie PUM, a vypracovania Akčného plánu PUM. Akčný plán PRM na roky 2025-2027 bol zostavovaný aj na základe finančných možností rozpočtu mesta a predpokladaných možností na získanie externých finančných zdrojov.
18	Akčný plán	Program 3: MOBILITA	Do tabuľky zoznamov projektov navrhujem pridať bod: Názov projektu: Vypracovanie právnej analýzy ohľadom zverejňovania otvorených dát v strojovej podobe na základe zmlúv s dopravcami MHD. Náklady: vlastné zdroje pre rok 2025: 5 000 eur (ostatné stĺpce tabuľky: 0 eur). Konkrétne sa jedná o dáta o cestovnom poriadku MHD a aktuálnej polohe vozidiel.	Tomáš Teicher	Potreba takýchto dát sa spomína aj v Pláne udržateľnej mobility. Tému som komunikoval s IT oddelením Mesta. Na zasadnutí komisie nám povedali, že zverejňovanie otvorených dát z MHD je technicky pripravené a nevyžaduje žiadne dodatočné ekonomické náklady. Problém je len po právnej stránke – môžu alebo nemôžu sa zverejňovať dáta aspoň na nekomerčné účely? Nepredpokladám vysoké náklady na spomenutú právnu analýzu. V zmluvách s dopravcami sa totiž vyslovene píše, že Mesto si vyhradzuje právo šíriť dáta na nekomerčné účely aj bez súhlasu dopravcov. Od zástupcov Mesta (oddelenie údržby miestnych komunikácií) mi ale prišla správa s opačným názorom – Mesto vraj dáta nemôže šíriť a to ani len na nekomerčné použitie.. Keď som ich konfrontoval s klauzulou v zmluve, tak som už odpoveď z Mesta nedostal. Nie je mi teda jasné, či spomenuté oddelenie Mesta vyjadrilo svoj vlastný subjektívny dojem, alebo ide o právne stanovisko Mesta, preto právne posúdenie stavu pridávam ako akčný bod.	N Projekt nebol vopred konzultovaný s odbornými útvarmi MsÚ. Odporúčame aby sa podnetom zaoberala príslušná gesčná odborná komisia MsZ
19	Akčný plán	Program 3: MOBILITA	Z názvov projektov nie je jasné, čo znamená skratka MCT alebo MCT HK. Táto skratka nie je ani na zozname skratiek v Programe rozvoja. Navrhujem doplniť vysvetlenie týchto skratiek.	Tomáš Teicher		ČA

						Čiastočne akceptované, niektoré skratky boli rozpísané v texte, MCT znamená miestna cyklistická trasa.
20	Akčný plán	Program 3: MOBILITA	Navrhujem premenovať projekt „Zvýšenie informovanosti a kvality služieb VOD“ a upresniť tak jeho cieľ	Tomáš Teicher	Projekt je nacený so sumou vyše 1 mil. eur s presnosťou na stovky eur, ale nie je jasné, na čo má slúžiť. Nie je jasný ani pomer, koľko zo sumy pôjde na zvýšenie informovanosti a koľko na zvýšenie kvality služieb.	N projekt je pripravovaný s týmto názvom, ide o projekt elektronických označkov, ktoré budú umiestňované na autobusových zastávkach
21	Akčný plán	Program 9: STRATEGICKÝ ROZVOJ	Navrhujem zrušiť projekt: vypracovanie stratégií Mesta (UMR). Prípadne navrhujem znížiť náklady na nasledovne: 5 000 eur – vlastné zdroje v roku 2025 0 eur – všetky ostatné stĺpce v tabuľke. V prípade, že sa jedná o rýdzo sektorovú stratégiu, navrhujem uviesť, o ktorý sektor konkrétne ide a preraďiť projekt do príslušného programu.	Tomáš Teicher	Stratégia mesta by sa podľa mňa nemala líšiť od tohto dokumentu, ktorý práve pripomienkujeme. Okolité obce, ktoré sú spolu s mestom v UMR, môžu dopísať svoje vlastné projekty a postrehy aj ku tomuto dokumentu pre potreby UMR (tako vypracovaný dokument sa potom zverejní samostatne). Neviem si predstaviť situáciu, že teraz pripomienkujeme Program rozvoja a o rok bude tento dokument v niečom negovaný v nejakej ďalšej rozsiahlej štúdií.	N Stratégia udržateľného mestského rozvoja Funkčnej mestskej oblasti BB nie je úzko „sektorová“ stratégia, ale špecifická „integrovaná“ stratégia vypracovaná v zmysle platnej legislatívy SR a EÚ v kontexte získavania príspevkov z EŠIF v podporovaných politických cieľoch EÚ. Hoci sú dokumenty priamo previazané cez priority jadrového mesta FMO (BB), sú územne a obsahovo špecifické. Počas prípravy návrhu PRM a poslednej aktualizácie IÚS sa strategické dokumenty v primeranej miere harmonizovali a budú vypracované chýbajúce stratégie.
22	Akčný plán	Program 10: INFORMATIZÁCIA Program 8: BEZPEČNOSŤ	V tabuľkách chýbajú akékoľvek čísla. Navrhujem buď ich doplniť, dopísať nuly, alebo uviesť, že úrad čísla ešte nemá k dispozícii.	Tomáš Teicher	Nie je jasné, či chýbajúce čísla sú výsledkom omylu, alebo úrad údaje nemá k dispozícii.	A Akceptované, boli doplnené chýbajúce údaje
23	Akčný plán	Program 10: INFORMATIZÁCIA	Navrhujem preraďiť akčný bod „Inteligentné križovatky - 2 etapa „ do programu 3 (Mobilita)	Tomáš Teicher	Projekty by sa do programov nemali priradovať podľa toho, ktoré oddelenie mesta ich bude vykonávať. Mali by sa priradovať podľa tematickej príslušnosti.	A Akceptované, projekt bol presunutý do programu 3.
24	Akčný plán	Program 10: INFORMATIZÁCIA	Navrhujem konkretizovať projekt „Moderné technológie V. - Smart city“ resp. ho rozpísať na konkrétnejšie menšie projekty.	Tomáš Teicher	Nie je jasné, o čo ide.	N Neakceptované, v miere detailu návrhu Akčného plánu sú uvádzané len názvy projektov.
25	Akčný plán	Program 11: OTVORENÁ SAMOSPRÁVA (SPOLUPRÁCA)	Navrhujem pridať projekt: Zverejňovanie došlých žiadostí o informácie (a odpovede Mesta na ne). Podobný modul informačného systému majú zapnutý aj v Nitre, kde používajú zrejme totožný mestský informačný systém (ako má aj Banská Bystrica). Náklady je treba odhadnúť v súčinnosti s IT oddelením mesta. O tomto návrhu som informoval IT oddelenie na zasadnutí komisie. Predstaviteľ Mesta vtedy prisľúbil zistiť finančné náklady resp. zistiť, či je modul k dispozícii v mestskom systéme.	Tomáš Teicher	Väčšia transparentnosť.	N Neakceptované, navrhovaný projekt nebol predmetom prípravy odborného útvaru MsÚ. Podnety daného charakteru a komunikáciu odporúčame riešiť prostredníctvom gesčnej odbornej komisie MsZ.
26	Akčný plán	Program 4: KVALITA PROSTREDIA	Analýza možnosti vytvorenia nízkoemisných zón v cestnej doprave	Tomáš Teicher	Vytvorenie takýchto zón sa spomína aj v pláne mobility.	N

			Náklady: nulové, eventuálne sa môže vyčleniť 2 000 eur na prácu externého pracovníka s dopravnými modulmi. Ide mi o vypracovanie rozhodnutia, či sa v meste nájde taká oblasť, kde je možné z dopravy vylúčiť automobily s vysokými emisiami. Do programu teda navrhujem pridať len analýzu, nie uvedenie riešenia do praxe.			Neakceptované, projekt nebol konzultovaný s odbornými útvarmi MsÚ. Analýza by mala byť súčasťou PUM, alebo inej stratégie.
27	Akčný plán	Program 7: VEREJNÉ SLUŽBY PRE AKTÍVNY ŽIVOT	Navrhujem nasledujúci bod preradiť do programu Informatizácie: Zvýšenie úrovne kybernetickej bezpečnosti Mesta BB	Tomáš Teicher	V prvom rade ide o zlepšenie interných systémov, až v druhom rade o zlepšenie verejných služieb.	N Neakceptované, projekt vecne spadá do Strategickkej oblasti 8. Bezpečnosť
28	Akčný plán	Program 11: OTVORENÁ SAMPOSPRÁVA (SPOLUPRÁCA)	Navrhujem preradiť bod z tejto oblasti do oblasti Program 7: VEREJNÉ SLUŽBY PRE AKTÍVNY ŽIVOT Divadlo z pasáže - skúšobná sála - PD	Tomáš Teicher	Asi omyl pri zapisovaní.	A Akceptované, projekt bol presunutý do programu 7.
29	1 Hospodársky rast	Str 40, ŠC 1.1.1	Doplniť medzi garantov aj ďalší odborný útvar, ktorý bude zodpovedný za rozvoj podnikov sociálnej ekonomiky	Peter Rusnák	Odbor rozvojových aktivít nemá kompetenciu rozvoja sociálnej ekonomiky	N/ČA Pokiaľ nebude vytvorený/určený špecifický gesčný odborný útvar, hlavným garantom politiky rozvoja sociálnej ekonomiky (ako súčasť politik a integrovaných stratégií primárne v oblasti ekonomického rozvoja) je Odbor rozvojových aktivít. PRM je strednodobý rozvojový dokument ktorý navrhuje vypracovanie nateraz chýbajúcich politik (ktoré v čase schválenia dokumentu ešte nemusia mať vytvorený exekutívny gesčný odborný útvar na úrovni MsÚ). Navrhovaným garantom indikatívnej aktivity v ŠC 6.3.2. – Mestský sociálny podnik je Odbor sociálnych vecí.
30	2 Ľudský potenciál	Str.44, ŠC 2.1.1	Zmeniť názov ŠC na: Spolupracovať na vytváraní systému celoživotného vzdelávania	Peter Rusnák	CŽV nie je v kompetencii Mesta, ono môže len spolupracovať , alebo iniciovať a nie ho vytvárať	A Text bol zmenený podľa návrhu.
31	2 Ľudský potenciál	Str.44, ŠC 2.1.1 Strategické intervencie a indikatívne akcie	MŠ a ZŠ doplniť zátvorku v odseku Multifunkčné areály o: mimoškolská činnosť, školské knižnice, celoživotné vzdelávanie, kluby dôchodcov, vývarovne...	Peter Rusnák	Multifunkčné MŠ a ZŠ by mali byť nielen súčasťou vzdelávacej, ale aj komunitnej infraštruktúry	A Text bol upravený.
32	2 Ľudský potenciál	Str.45, ŠC 2.1.2 Strategické intervencie a indikatívne akcie	Doplniť posledný odsek o: mimoškolské činnosti a komunitného rozvoja	Peter Rusnák	ZŠ by mali byť nielen súčasťou vzdelávania a záujmovej činnosti, ale aj mimoškolských aktivít a komunitného rozvoja	A Text bol doplnený.
33	9. Strategický rozvoj	Str.90, ŠC 9.1.1 Strategické intervencie a indikatívne akcie	Doplniť dva nové odseky: - Vytvorenie podmienok pre využívanie otvorených dát pre plánovanie rozvoja mesta (územného, strategického a finančného) - Spracovanie nového územného plánu	Peter Rusnák	V tomto plánovacom období, v súlade s legislatívou Mesto musí začať pripravovať nový územný plán. Ešte predtým by malo vytvoriť podmienky pre spravodlivé plánovanie s využitím otvorených dát	ČA Text bol čiastočne upravený. Využívanie otvorených dát pre podporu integrovaného rozvoja je predmetom Strategickkej oblasti 10.

34	10 informatizácia	Str.93, ŠC 10.1.1.	Upraviť názov ŠC: namiesto strategického plánovania dať: integrovaného plánovania	Peter Rusnák	Otvorené dáta sa musia využívať aj v územnom a investičnom plánovaní, nielen v strategickom	A Akceptované
35	10 informatizácia	Str.93, ŠC 10.1.1. Garant za MsÚ	Doplniť: odbor architekta mesta - oblasť územného plánovania	Peter Rusnák	p. o riadok vyššie	A Akceptované
36	11 Otvorená samospráva	Str.98, ŠC 11.1.2 Strategické intervencie a indikatívne akcie	Doplniť o: inštitucionálna podpora aktérov vnútromestskej územnej dimenzie	Peter Rusnák	Ak chceme posilniť význam a úlohu územnej dimenzie v meste, je nevyhnutné podporiť jej odborné a inštitucionálne kapacity	A Akceptované, zohľadnené v úprave textu.
37	Finančná časť	Tab. 8.5, str. 105 - 6	Doplniť 9.1.1 o: vypracovanie nového územného plánu	Peter Rusnák	Úloha vyplývajúca z legislatívy	A Akceptované
38	Finančná časť	Tab. 8.5, str. 105 - 6	Doplniť 9.1.2 o: zavedenie využívania otvorených dát v plánovaní rozvoja mesta	Peter Rusnák	Bez otvorených dát nie je možné spravodlivé plánovanie	N Daný špecifický cieľ je zameraný prioritne na budovanie kapacít, ktoré zahŕňajú aj kapacity pre manažment otvorených dát
39	Akčný plán	Program 7. str. 5 a program 8, str. 6	Projekt zvýšenie úrovne kybernetickej bezpečnosti presunúť do programu 8 a následne upraviť rozpočty	Peter Rusnák	Kybernetická bezpečnosť nepatrí do verejných služieb pre aktívny život, ale do programu 8	A Akceptované, projekt presunutý do programu 8. Bezpečnosť
40	Akčný plán	Program 9. str. 6	Doplniť o projekty: - využitie otvorených dát v plánovaní rozvoja mesta spracovanie územného plánu mesta	Peter Rusnák	Vyplyva z platnej legislatívy a nový územný plán nie je možné realizovať ak nebudeme mať otvorené dáta spracované podľa územnej dimenzie	ČA Čiastočne akceptované
41	Akčný plán	Program 11. str. 7	Projekt Divadlo z pasáže presunúť do Programu 7 a vložiť tam projekt: Inštitucionálna podpora aktérov vnútromestskej územnej dimenzie a následne upraviť rozpočet	Peter Rusnák	Divadlo patrí do kultúrnej infraštruktúry nie do otvorenej samosprávy. Tu treba podporiť kapacity pre otvorenú samosprávu	A Akceptované, projekt bol presunutý do Programu 7 a druhý projekt bol vložený do Programu 11.
42	10. INFORMATIZÁCIA	ŠPECIFICKÝ CIEĽ 10.1.1. Vytvárať otvorené dáta	Materiál je momentálne zverejnený na webstránke Ministerstva investícií a regionálneho rozvoja a informatizácie. Predpokladám teda, že buď ešte stále platí, alebo má dokonca nejakú novšiu verziu. V tomto vládnom materiáli sa spomínajú aj isté úlohy pre samosprávu (publikačné minimum, formát dát, resp. centrálné úložisko dát a pod.) Navrhujem teda doplniť do Programu rozvoja Mesta stanovisko Mesta na tieto odporúčania zo strany vlády a EÚ. Navrhujem uviesť, nakoľko sa s nimi stotožňuje a nakoľko nie. Navrhujem, aby sa v Programe rozvoja menovite uviedli tie nadregionálne stratégie, z ktorých sa vychádza pri tvorbe otvorených dát. V prípade, že Mesto ešte nemá svoju vlastnú analýzu vládnych materiálov, navrhujem jej vypracovanie pridať ako projekt do akčného plánu na budúci rok	Tomáš Teicher	Regionálne stratégie by mali vychádzať z tých nadregionálnych, najmä ak tie obsahujú odporúčania pre samosprávu.	N Pripomenka navrhuje parciálne rozširovanie textu nad rámec zachovania primeranej granularity strategického dokumentu. Odporúčame sa podnetu venovať počas navrhovanej fázy vypracovania integrovaných stratégií (v tomto prípade „Stratégia digitálnej transformácie mesta Banská Bystrica“, resp. jej detailnejšieho akčného plánu).
43	10. INFORMATIZÁCIA	Úvodný odstavec, strana 90	Navrhujem tento odstavec skrátiť, podľa mňa v ňom stačí nechať iba koniec, teda túto vetu: „Zvýšenú pozornosť je potrebné venovať aj oblasti kybernetickej bezpečnosti.“	Tomáš Teicher	Program rozvoja by podľa mňa nemal slúžiť ako akási učebnica alebo osvetový materiál. Mal by obsahovať iba program, teda metodiky a príručky. Osvetu o význame informačných technológií možno nájsť v iných dokumentoch (nie nutne mestských) a	N Každá z 11 strategických oblastí PRM má svoj jednoduchý, koncepčný, kontextuálny úvod v rozsahu 1 – 3 odseky, nevynímajúc SO 10, ktorá má v tomto prípade len jeden odsek. Pripomienkou navrhované ponechanie len poslednej vety (len jednej z tém informatizácie) by nezodpovedalo štandardu dokumentu.

					program rozvoja by z nich mal iba vychádzať.	
44	10. INFORMATIZÁCIA	STRATEGICKÝ CIEĽ 10.1. Zlepšovať dátový manažment	V odstavci „Očakávaná zmena“ chýba pomenovanie problému. Navrhujem, aby ho mestský úrad doplnil a vysvetlil tak potrebu tohto cieľa. V ktorých konkrétnych prípadoch má Mesto k dispozícii „veľké dáta“ ale chýba ich analýza?	Tomáš Teicher	Bez jasného pomenovania problému nedáva zmysel ani pojednanie o očakávanej zmene.	N/ČA Pripomenka navrhuje parciálne rozširovanie textu nad rámec zachovania primeranej granularity strategického dokumentu. Odporúčame sa podnetu venovať počas navrhovanej fázy vypracovania integrovaných stratégií (v tomto prípade „Stratégia digitálnej transformácie mesta Banská Bystrica“, resp. jej detailnejšieho akčného plánu. Zlepšovanie manažmentu dát patrí medzi globálne výzvy súvisiace s digitálnou transformáciou a pre účel spracovania PRM nie je preto vhodné detailizovať a rozširovať argumentačnú bázu.
45	strategická	s.66	- ŠC 6.1.2 Iniciovat' programy zdravia....- určiť iného garanta za MsÚ,	Kružliaková I.	uvedené nie je v pôsobnosti OSV, túto agendu vôbec nevybavujeme ani sa jej nevenujeme ani nevyplýva z našich úloh	N/ČA Témy (indikatívneho) priradenia odborného garanta ku jednotlivým ŠC sú navrhované aj výhľadovo (v kontexte strednodobého strategického dokumentu). Podpora zdravia je v mnohých oblastiach prepojená so sociálnymi službami (napr. programom aktívneho starnutia, ktorý je v gescii daného odborného útvaru). Detailný systém kompetencií garantov politik a gestorov konkrétnych oblastí / úloh... v rámci vykonávania PRM bude predmetom interných procesov na úrovni MsÚ.
46	strategická	s.71	ŠC 6.3.1 Strategické intervencie a indikatívne ciele vypustiť „bodku“: č. 2: Prispôsobenie mestskej infraštruktúry..., č. 5.: Zdravotné a wellness programy..	Kružliaková I.	Bodka č. 2 a č. 5 do tohto cieľa nepatrí a OSV nemôže byť jej garantom a ani kľúčoví partneri	A Indikatívne aktivity vypustené. Témy (indikatívneho) priradenia odborného garanta ku jednotlivým ŠC sú navrhované v strednodobom kontexte strategického dokumentu s výhľadom možných organizačných zmien v exekutive MsÚ súvisiacich s vykonávaním integrovaných stratégií a intervencií PRM.
47	strategická	s. 71	„bodku“ č. 7: „Podpora rozvoja možností bývania...“ presunúť do 6.2,	Kružliaková I.	Bodka č. 7 súvisí s vytváraním podmienok pre dostupné bývanie pre rôzne cieľové skupiny, kde patria aj seniori apod.	A Vecné presunutie indikatívnej aktivity do ŠC 3.2.1. ktorá primárne rieši témy bývania...
48	SO-03	47	Chýba viac konkrétnych informácií a posúdenie aktuálneho stavu; v tomto smere je tiež nevyhnutné pracovať na vytvorení oddelenia udržateľnej mobility, ktoré má podľa PUM vzniknúť až v roku 2027, čo je však cieľový rok, s realizáciou treba začať skôr kvôli budovaniu informačnej základne, expertízy a skúseností.	Ľuboš Vrbický		ČA Posudzovanie aktuálneho stavu je potrebné realizovať v súlade s aktuálne platným PUM, resp. jeho navrhovanou aktualizáciou.

			Navrhujem doplniť ďalší odstavec: Mesto Banská Bystrica sa vyznačuje vysokou intenzitou individuálnej automobilovej dopravy, predovšetkým v čase rannej a poobedňajšej špičky, a to najmä v súvislosti so zabezpečením prepravy do/zo školy, zamestnania a pod. Vytváranie podmienok pre rozvoj udržateľnej mobility a zvýhodňovanie aktívnych foriem dopravy je preto kľúčové.			Textáciu navrhujeme zohľadniť v kontexte aktualizácie PUM a najbližšej aktualizácie PRM. Odporúčame, aby sa štrukturálny podnet posúdil v rámci interných procesov tvorby detailného systému garantov politik a gestorov jednotlivých oblastí a úloh súvisiacich s vykonávaním PRM, resp. úloh súvisiacich s vykonávaním PUM na úrovni MsÚ, resp. príslušných gesčných odborných komisií MsZ. Manažment dát v oblasti mobility bude predmetom vytvárania navrhovaného jednotného dátového modelu pre prioritáciu a podporu rozhodovania v oblastiach jednotlivých politik mesta.
49	SC 3.1	48	Prvý odstavec – navrhujem úpravu na začiatok: Doprava predstavuje významný zdroj znečisťovania ovzdušia. Prechod na udržateľné spôsoby dopravy znižuje emisie produkovaných znečisťujúcich látok, čo prispieva k lepšiemu životnému prostrediu v mestách, ktoré tento prechod zabezpečia. a doplnenie v texte: ... minimalizuje emisie uhlíka a znečisťujúcich látok	Ľuboš Vrbický		ČA Predmet pripomienky odporúčame zohľadniť aj v kontexte prípravy aktualizácie PUM, pri príprave navrhovanej integrovanej Environmentálnej stratégie mesta a súvisiacej najbližšej aktualizácie PRM.
50	SC 3.1.1 – očakávaná zmena		Prvý odstavec – navrhujem doplniť na záver odstavca: Investície do udržateľnej mobility sú z dlhodobého hľadiska ekonomicky výhodné. Príkladom môže byť verejná doprava či zdieľané dopravné prostriedky, ktorých využívanie je v porovnaní s individuálnou automobilovou dopravou značne efektívnejšie. Udržateľné dopravné systémy môžu znížiť náklady na infraštruktúru, parkovacie plochy a energetické zdroje. Taktiež znižujú náklady na opravy spôsobené poškodením ciest, ktoré sú často spôsobené vysokou intenzitou dopravy.	Ľuboš Vrbický		ČA Predmet pripomienky odporúčame využiť aj pri aktualizácii PUM, pri príprave navrhovanej integrovanej Environmentálnej stratégie mesta a súvisiacej najbližšej aktualizácie PRM.
51	SC 3.1.3 – očakávaná zmena		Prvý odstavec – doplnenie v texte: ... emisie skleníkových plynov a znečisťujúcich látok navrhujeme doplniť na záver odstavca: Na úspešnú realizáciu cieľa bude nevyhnutné rozširovať pešie zóny, zjednosmerniť cesty, vo vybraných úsekoch znížiť maximálnu povolenú rýchlosť	Ľuboš Vrbický	(stimul, ktorý má za cieľ zatriktívniť cestu MHD, pešo, na bicykli – na čo pôjdem autom, idem pomaly, ľahšie sa na miesto dopravím inou formou dopravy) = zvýhodniť aktívne formy mobility oproti individuálnej automobilovej doprave.	ČA Zpracované do textu očakávanej zmeny a indikatívnych akcií. Predmet pripomienky odporúčame využiť aj pri aktualizácii PUM, tvorbe jeho Akčného plánu, pri príprave navrhovanej integrovanej Environmentálnej stratégie mesta.
52	SC 3.1.3 – očakávaná zmena		obsahovo súvisí aj príloha Prehľad merateľných ukazovateľov	Ľuboš Vrbický	str.10, tab. 3 – Merateľný ukazovateľ (U9) cyklistickej dopravy – vybudovanie cyklo dopravných trás v dĺžke 10km do roku 2030 sa javí ako nedostatočný zvlášť, keď existujú finančné mechanizmy a výzvy na podporu budovania cyklotrás a riešenia aktívnej mobility v mestách.	A V rámci technickej redakcie dokumentu pre účely finálneho zverejnenia bola hodnota ukazovateľa aktualizovaná na 20 km

53	ŠC 4.1.2.	55 – Strategické intervencie a indikatívne akcie	<p>Navrhujem posilniť senzorické siete pre účely monitorovania kvality ovzdušia v meste Banská Bystrica.</p> <p>Návrhy inštalovania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informačné smart tabule na miestach zvýšenej koncentrácie obyvateľstva (informácie o klimatických a meteorologických podmienkach, kvalite ovzdušia a pod.) • senzorické čítačky počtu peších a cyklistov 	Luboš Vrbický	<p>Odôvodnenie: Aktuálne informácie o kvalite ovzdušia v daných lokalitách v meste, ktoré sa vyznačujú zhoršenou kvalitou ovzdušia, napr. v dôsledku intenzívnej cestnej dopravy alebo lokálneho vykurovania. Tieto zdroje znečisťovania sú, najmä v zimnom období, zintenzívňované špecifickými rozptylovými a meteorologickými podmienkami a faktormi</p>	<p>ČA</p> <p>Predmet pripomienky navrhuje detailnejšie opatrenia / aktivity, kde odporúčame, aby sa návrhy zohľadnili aj pri príprave Environmentálnej stratégie mesta Banská Bystrica, jej akčného plánu a pri zosúladovaní s Akčným plánom pre mitigáciu a adaptáciu na zmenu klímy mesta Banská Bystrica.</p>
54	SO5	58	<p>Táto stať je značne neprehľadná, predstavoval by som si niečo takéto:</p> <p>Nový prístup k nakladaniu s odpadmi v mestách, založený na princípoch obehového hospodárstva, plne reflektuje zelenú transformáciu a redefinuje odpad ako cenný zdroj, nie ako vedľajší produkt. Mesto prijíma celostný prístup k odpadovému systému, ktorý je prepojený s udržateľnosťou a efektívnym využívaním zdrojov. Cieľom je minimalizovať vznik odpadu, maximalizovať jeho recykláciu a opätovné využitie. Tento posun zahŕňa nielen technologické inovácie v oblasti spracovania a recyklácie, ale aj zásadnú zmenu v správaní obyvateľov, podnikateľov a inštitúcií v mestskom prostredí. Spotrebiteľské správanie občanov a organizácií sa orientuje na produkty navrhnuté s dôrazom na kvalitu, možnosť opravy a recyklovateľnosť, čím sa výrazne znižuje množstvo odpadu a potreba jeho skládkovania. Mestský systém nakladania s odpadom zahŕňa aj ďalšie metódy, ako je kompostovanie, investície do zariadení na zhodnocovanie materiálov a technológie získavania energie z odpadu, ktoré premieňajú odpad na energiu, teplo alebo palivo. Model obehového hospodárstva podporuje hospodársky rast a tvorbu pracovných miest, pretože v sektore recyklácie a zhodnocovania materiálov vznikajú nové trhové príležitosti a priemyselné odvetvia. Mesto Banská Bystrica a prislúchajúce obce funkčnej mestskej oblasti spolupracujú na vytváraní uzavretých systémov, kde sa odpad z jedného procesu stáva vstupom pre iný. Tým sa znižuje negatívny vplyv na životné prostredie a vytvára sa odolnejší a sebestačnejší mestský ekosystém. Zapojenie komunity je kľúčové, pričom občania aktívne participujú na iniciatívach zameraných na znižovanie odpadu a jeho recykláciu. Vzdelávacie a osvetové kampane zdôrazňujú význam zníženia spotreby, opätovného využívania produktov a správneho triedenia odpadu. Budúcnosť obehového hospodárstva nespočíva v izolovaných stratégiách pre nakladanie s odpadmi, ale v komplexnom prístupe k rozvoju mesta a jeho okolia. Výsledkom bude nielen čistejšie a udržateľnejšie prostredie, ale aj ekonomicky dynamickejšie a sociálne zodpovednejšie spoločenstvo.</p>	Luboš Vrbický		<p>A</p> <p>Návrh úpravy textu výstižnejšie a odborne formuluje navrhovaný kontext strategickje oblasti a jej cieľov</p>
55	SC 5.1.	58	<p>Prosím učesať text, napríklad:</p> <p>Očakávané zefektívnenie manažmentu odpadového hospodárstva spočíva v implementácii udržateľnejších, efektívnejších a technologicky pokročilých postupov. Táto transformácia zahŕňa zvýšený dôraz na redukciu odpadu už pri jeho vzniku, podporu recyklácie a opätovného využívania materiálov, čím sa výrazne znižuje objem odpadu určeného na skládkovanie. Predpokladá sa, že pokročilé technológie, ako sú systémy na triedenie odpadu riadené umelou inteligenciou, zlepšia efektívnosť</p>	Luboš Vrbický	<p>Zmena od skládkovania k využitiu odpadu a jeho zhodnoteniu nevedie cez technológie, ale cez kampane na zvyšovanie povedomia a cez ekonomické motivačné nástroje. Nikto nebude robiť nič navyš, ak bude platiť tak</p>	<p>A</p> <p>Návrh úpravy textu výstižnejšie a odborne formuluje navrhovaný kontext danej strategickje oblasti a jej cieľov</p> <p>Zdôvodnenie, resp. koncepcnú poznámku odporúčame využiť pri najbližšej aktualizácii</p>

			<p>a účinnosť recyklačných procesov. Investície do technológií na zhodnocovanie odpadu na využiteľnú energiu prispejú k jeho zníženiu a tvorbe energie. Mesto, v spolupráci s poskytovateľmi odpadového hospodárstva, vyvíja inteligentné systémy zberu odpadu využívajúce senzory a analytiku dát na optimalizáciu trás a harmonogramov zberu, čím sa znižujú prevádzkové náklady a negatívny vplyv na životné prostredie.</p> <p>Vzdelávanie a iniciatívy na zapojenie komunity zohrávajú kľúčovú úlohu pri zmene správania občanov v oblasti produkcie a nakladania s odpadom. Zefektívnenie manažmentu odpadového hospodárstva sa zameriava nielen na maximálnu efektívnosť systému nakladania s komunálnym odpadom, ale aj na dosahovanie širších environmentálnych cieľov, ako je znižovanie emisií uhlíka a zachovanie prírodných zdrojov.</p>		<p>isto ako jeho sused, ktorý nerobí nič. Tiež ťažko očakávať posun od skládkovania k inému nakladaniu s odpadom, keď hlavným dodávateľom služieb v odpadovom hospodárstve je spoločnosť, ktorá vlastní regionálnu skládku. Bude ju plniť až po okraj a bude nadšená keď odpadu bude čo najviac. Takto slabo zadaný cieľ je len vágnym opísaním niečoho, čo bez radikálneho vstupu do vecí nie je šanca zmeniť. Málo ambiciózne.</p>	<p>PRM, resp. pri vypracovaní navrhovanej integrovanej stratégie - Environmentálnej stratégie mesta Banská Bystrica a jej Akčnom pláne, resp. (v prípade rozhodnutia o vypracovaní) v Konceptii/stratégii obehového hospodárstva</p>
56	ŠC 5.1.1.	59	<p>Mohlo by znieť:</p> <p>Predchádzanie vzniku odpadu je kľúčovým aspektom udržateľnosti mestských oblastí. Mestské politiky spolu s behaviorálnymi vzormi obyvateľov a organizácií reagujú na základné príčiny tvorby odpadu. Vzhľadom na neustály nárast objemu odpadu spojený so súčasným spôsobom spotreby, tradičné metódy jednoduchého zberu a zneškodnenie odpadu sú už neudržateľné, a to nielen z environmentálneho, ale aj z ekonomického hľadiska.</p> <p>Predchádzanie alebo minimalizácia odpadu zahŕňa stratégie zamerané na redukciu množstva generovaného odpadu a zabránenie jeho vstupu do odpadového systému. Tento proaktívny prístup zahŕňa rôzne aktivity, od podpory zodpovednejších modelov spotreby a výroby až po zavádzanie politík, ktoré podporujú recykliáciu, opätovné použitie a využívanie udržateľných materiálov. Časťou preventívnych opatrení je tiež vzdelávanie a informovanie obyvateľov a podnikateľov o dopadoch odpadu na životné prostredie a o možnostiach zníženia ich vlastnej „odpadovej stopy“.</p> <p>Zameranie sa na prevenciu vzniku odpadu významne prospieva životnému prostrediu, znižuje tlak na odpadový hospodársky systém a posúva mestá smerom k cirkulárnej ekonomike, kde sa zdroje šetria a opätovne využívajú. Táto transformácia systémov a správanie prispieva k udržateľnosti zdravého a kvalitného mestského prostredia.</p>	Luboš Vrbický		<p>ČA Návrh úpravy textu výstižnejšie a odborne formuluje navrhovaný kontext danej strategickej oblasti a jej cieľov. Zapracovanie pripomienky bolo skrátené o posledný odsek</p>
57	ŠC 5.1.1. – Strategické a indikatívne akcie	59	<p>Do bodu "Informačné kampane, workshopy a rôzne komunitne orientované aktivity zamerané na znižovanie spotreby a odpadu, o životnom štýle a recyklácii" by som navrhol včleniť plynutie potravinami, celý bod by mohol znieť napr.</p> <p>Informačné kampane, workshopy a rôzne komunitne orientované aktivity zamerané na znižovanie spotreby, plynutie potravinami, predchádzanie vzniku a minimalizáciu odpadu, o životnom štýle a recyklácii odpadov.</p>	Luboš Vrbický	<p>Chýba aktivita v štýle začneme od seba a organizácií, ktoré spadajú nás.</p>	<p>A Preformulovaná, resp. doplnená indikatívna akcia</p>
58	ŠC 5.1.2. – Očakávaná zmena	61	<p>Modernizácia a estetické vylepšenie infraštruktúry odpadového hospodárstva predstavujú kľúčové aspekty rozvoja a zvyšovania kvality verejných priestorov. Tento trend odráža posun v myslení organizácií a občanov od tradičného, funkčného a úžitkového pohľadu na infraštruktúru smerom k vytváraniu vizuálne atraktívnejších prvkov mestského prostredia.</p> <p>Infraštruktúra odpadového hospodárstva sa čoraz viac estetizuje, integrujú prvky moderného dizajnu, umeleckých detailov a inovatívnych materiálov, čím sa zvyšuje vizuálna kvalita verejných priestorov. Postupné miestne logistické a vizuálne úpravy</p>	Luboš Vrbický		<p>ČA Čiastočne aktualizovaný text (v rámci technickej redakcie finálneho dokumentu pre zverejnenie).</p>

			nielen zlepšujú estetickú prítlačnosť verejného prostredia, ale tiež podporujú efektívnejšie zapojenie obyvateľov, podnikateľov a miestnych organizácií do transformácie odpadového hospodárstva smerom k obehovej ekonomike. Modernizácia zahŕňa implementáciu inteligentných odpadových košov so senzormi pre optimalizáciu logistiky, dizajnovy navrhnuté stojiská pre kontajnery a skryté, zapustené alebo podzemné kontajnery a kompostoviská. Kombináciou estetiky a funkčnosti sa vytvárajú príjemnejšie a vizuálne atraktívnejšie verejné priestory, čo zároveň prispieva k zvýšeniu environmentálneho povedomia a vedie k čistejšiemu, krajšiemu a udržateľnejšiemu mestu.			
59	ŠC 5.1.2. – Strategické a indikatívne akcie	61	Je potrebné systém otvoriť pre inovácie. Hádám ich nečakáme od Pedersenu? Ak nebudú súťaže na hľadanie nápadov, alebo riešení, nič sa nestane. Bude to tak ako to je. Nutne musia byť konkrétnejšie indikatívne akcie.	Ľuboš Vrbický		A V rámci technickej redakcie doplnená indikatívna aktivita – hackathon/ideathon ku témam inovácii v odpadovom hospodárstve
60	SC 5.2. Očakávaná zmena	62	Prechod na obehové hospodárstvo v mestách mení životný cyklus materiálov v urbánnom prostredí. Kľúčovým princípom tohto posunu je minimalizácia vzniku odpadu a efektívne opätovné využívanie a recyklácia materiálov v udržateľnom, uzavretom systéme. V rámci obehového mestského hospodárstva sú produkty navrhnuté tak, aby mali dlhú životnosť, boli ľahko opraviteľné a recyklovateľné, čím sa zabezpečuje, že zdroje zostávajú v obehu čo najdlhšie a ich hodnota sa maximalizuje. Tento prístup čelí rastúcemu problémovému množstvu mestského odpadu a obmedzeným zdrojom, zároveň však otvára priestor pre inovatívne riešenia a hospodársky rozvoj. Mesto podporuje a podporuje obehové hospodárstvo prostredníctvom trvalo udržateľných praktík v rôznych sektoroch, vrátane stavebníctva, dopravy a spotrebného tovaru, čím pretransformuje mestskú ekonomiku na odolnejšiu a environmentálne prijateľnejšiu. Implementáciou obehového hospodárstva mesto podporuje vytváranie uzavretých cyklov, kde nedochádza k plytvaniu a všetky materiály sa premieňajú na nové zdroje.	Ľuboš Vrbický		ČA Čiastočne upravený text Navrhované formulácie v pripomienke však odporúčame zohľadniť pri najbližšej aktualizácii PRM, resp. pri vypracovaní navrhovanej integrovanej stratégie - Environmentálnej stratégie mesta Banská Bystrica a jej Akčnom pláne, resp. (v prípade rozhodnutia o vypracovaní) v Konceptii/stratégii obehového hospodárstva
61	ŠC 5.2.1. Očakávaná zmena	63	Mohlo by znieť: Implementované projekty v oblasti triedenia, recyklácie a opätovného využitia odpadov v mestskom prostredí výrazne prispievajú k odolnosti a udržateľnosti mesta. Realizované aktivity zahŕňajú širokú škálu iniciatív zameraných na zníženie produkcie odpadu, predĺženie životnosti materiálov a zabezpečenie efektívneho využívania zdrojov. Kvalita a miera recyklácie sa zvyšuje vďaka moderným triediacim zariadeniam a rozšíreniu siete zberných miest. V mestských častiach sa postupne rozvíjajú projekty opätovného využitia, ako sú opravárenské dielne, upcyklačné centrá a rôzne typy trhovísk a centier s použitými výrobkami. Tieto iniciatívy podporujú vynaliezavosť a zvyšujú povedomie obyvateľov o hodnote materiálov, ktoré boli doteraz považované za odpad. Distribučné iniciatívy, prepojené s občianskym sektorom, sa zameriavajú na prerozdeľovanie nadbytočného tovaru, najmä potravín a odevov, čím sa predchádza plytvaniu a podporuje komunitné blaho. Prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev, angažovanosti komunity a inovatívnych politík mesto postupne transformuje svoj model obehového hospodárstva, čím nastavuje nové štandardy pre udržateľný život.	Ľuboš Vrbický		ČA Čiastočne akceptované a zároveň aj ponechané formulácie z hľadiska navrhovaných drobných štylistických a obsahových korekcií. Navrhované formulácie v pripomienke odporúčame využiť pri vypracovaní navrhovanej integrovanej Environmentálnej stratégie mesta Banská Bystrica a jej Akčnom pláne, resp. (v prípade rozhodnutia o vypracovaní) v Konceptii/stratégii obehového hospodárstva.

Pripomienky doručené po termíne:

62	Programová časť – Strategické oblasti		Dokument neobsahuje kvantitatívnu analýzu dát za jednotlivé oblasti a v akej východiskovej situácii sa mesto nachádza. Chýba kvantifikácia, napríklad v oblasti dopravy nie sú vyčíslené trendy počty cestujúcich, nie je kvantitatívne pomenovaný nárast áut, nie je pomenovaný počet cyklotrás, ktoré ku východiskovému roku mesto má, koľko nabíjajúcich miest pre elektromobily sa v meste nachádza atď. Pri oblasti životného prostredia nie je pomenovaný vývoj a trendy v produkcii odpadu, miery triedenia a ďalších kvantitatívnych ukazovateľov.	Matej Bučko	Bez kvantitatívneho pomenovania východísk nevieme vyhodnocovať progres alebo regres v plnení cieľov a dlhodobých vízií.	N Mesto vychádzalo z analýz PUM a dostupných publikovaných štatistických údajov napr. ŠÚ SR. Mesto nemá k dispozícii aktualizované údaje pre väčšinu navrhovaných dát, dátové súbory spolu s metodikou budú postupne doplnené,
63	Programová časť – Strategické oblasti SO5 Obehové hospodárstvo	STRATEGICKÁ OBLASŤ 5. OBEHOVÉ HOSPODÁRSTVO	Chýba nadviazanie stratégie mesta v oblasti obehového hospodárstva na záväzky, ktoré vyplývajú z nariadení a smerníc Európskej únie. To je napr. zákaz skládkovania, kedy do roku 2035 bude možné na skládky umiestňovať iba 10% komunálneho odpadu. Nie je jasné z dokumentu, akým spôsobom sa chceme do roku 2030 k tomuto cieľu približovať a koľko odpadu má cieľ mesto Banská Bystrica v roku 2030 na skládku umiestňovať.	Matej Bučko	Chýbajúce nadviazanie strategického materiálu na národné a európske strategické dokumenty, nariadenia a smernice	N Strategický cieľ dostatočne reflektuje ciele EÚ, Mesto BB vrátane FMO uvažuje o spracovaní stratégie alebo plánu v oblasti obehového hospodárstva.
64	Programová časť - Mobilita	STRATEGICKÝ CIEĽ 3.1. Budovať moderný a udržateľný systém mobility	V rámci kľúčových ukazovateľov sú merateľné ukazovatele nastavené príliš všeobecne a chýba kvantitatívne vyjadrenie východiskovej situácie a súčasného stavu, teda aká je hodnota Indexu udržateľnej mobility dnes. Navrhujem doplniť východiskové údaje o počte cestujúcich v banskobystrickej MHD, o počte zaregistrovaných áut v meste Banská Bystrica, počte existujúcich cyklotrás, počet nabíjajúcich bodov pre elektromobily v meste, počet buspruhov, podiel bezzemisných vozidiel v MHD, podiel bezbariérových vozidiel v MHD, podiel bezbariérových dopravných stavieb.	Matej Bučko	Nemožnosť vyhodnocovať plnenie cieľov, keďže nie sú kvantitatívne zadané a chýba východisková hodnota.	N Mesto vychádzalo z analýz PUM a dostupných publikovaných štatistických údajov napr. ŠÚ SR. Dátové súbory spolu s metodikou budú postupne doplnené,
65	Programová časť - Mobilita	STRATEGICKÝ CIEĽ 3.1. Budovať moderný a udržateľný systém mobility	Strategickým cieľom v oblasti MHD by malo byť do roku 2030 zvýšiť počet cestujúcich v MHD oproti hodnote počtu cestujúcich v roku 2019 (predpandemické obdobie).	Matej Bučko	Prepad cestujúcich má dopad na rozpočet mesta Banská Bystrica, keď dochádza k výpadkom príjmov z cestovného. Taktiež dochádza k preferencii individuálnej dopravy, ktorej ďalší rozvoj naráža na limity udržateľnosti v našom meste.	N Dlhodobý trend je klesajúci z rôznych príčin vrátane preferencie cyklo dopravy.
66	Programová časť - Mobilita	STRATEGICKÁ OBLASŤ 3. MOBILITA	Dokumentu chýba vízia ako ďalej s trolejbusovou dopravou v meste Banská Bystrica najmä vo vzťahu ku komplikovaným majetko-právnym vzťahom voči trolejbusovým dráham, ktoré sú momentálne vo vlastníctve súkromnej spoločnosti. To otvára otázku, že ako chce mesto pristúpiť do budúcnosti k prevádzke MHD. Ak si zvolí súčasnú variantu súťaženia dopravcu, je potrebné vyriešiť ako otvoriť verejné obstarávanie aj iným záujemcom ako je súčasný monopolný prevádzkovateľ. V prípade, že mesto nebude schopné získať trolejové dráhy do vlastníctva či nájmu, je potrebné uvažovať o dlhodobej vízii výstavby nabíjajúcich elektrických bodov. V prípade, že mesto pôjde variant vlastného dopravného podniku je potrebné pomenovať jednotlivé kroky, ktoré do roku 2030 treba vykonať (založenie vlastného dopravného podniku, príprava základne, nákup vozidiel, atď.).	Matej Bučko	Chýba vízia rozvoja trolejbusovej dopravy	N Neakceptované, nie je predmetom PRM, je to cieľ PUM.
67	Programová časť - Mobilita	STRATEGICKÁ OBLASŤ 3. MOBILITA	Chýba zadefinovanie strategického cieľa, ktorý vyplýva zo smerníc Európskej únie a to je, že do roku 2035 musia byť všetky vozidlá v MHD plne bezzemisné. Nie je jasné ako chce mesto Banská Bystrica do roku 2030 tento cieľ naplňovať. Plnenie tohto cieľa pritom vyžaduje prípravu infraštruktúry podľa typu dopravy (vodík, nabíjacie stanice, trolejové dráhy...)	Matej Bučko	Chýbajúce nadviazanie strategického materiálu na národné a európske strategické dokumenty, nariadenia a smernice	N V PRM nie je predmetom strategického cieľa a bude predmetom aktualizácie PUM.

68	PRÍLOHA – Prehľad merateľných ukazovateľov	Tabuľka 1: Prehľad sledovaných ukazovateľov na úrovni strategických dokumentov mesta Banská Bystrica a FMO Banská Bystrica	Chýba kvantitatívne zedefinovanie sledovaných ukazovateľov a východiskové hodnoty sledovaných ukazovateľov.	Matej Bučko	Nemožnosť vyhodnocovať plnenie cieľov, keďže nie sú kvantitatívne zedefinované a chýba východisková hodnota.	N Vzhľadom k monitorovaniu a hodnoteniu strategických cieľov sa hodnotí a monitoruje prostredníctvom ukazovateľov očakávaný trend, v prípade potreby stanovenia hodnôt ukazovateľov predmetom stretnutia pracovnej skupiny k dátam a ukazovateľom a následne aktualizované. Ukazovatele budú zosúladené aj s ukazovateľmi na úrovni programového rozpočtu.
----	---	---	---	----------------	--	---